

Câu chuyện của luật sư X

Ls Nguyễn Văn Thân

Vào ngày 24/11 vừa qua, Thủ hiến Daniel Andrews lãnh đạo Đảng Lao động chiến thắng vẻ vang trong cuộc bầu cử chính quyền tiểu bang Victoria. Lao động thắng đê bẹp với 55/88 ghế so với Liên Đảng Tự do – Quốc gia chỉ có 27/88 ghế (tức thắng gấp đôi số ghế). Nhưng quyết định quan trọng đầu tiên của Thủ hiến Andrews là công bố thành lập Ủy ban Hoàng gia để điều tra việc cảnh sát sử dụng một luật sư hình sự nổi tiếng làm người chỉ điểm. Đây là một sự kiện chưa từng nghe qua trong lịch sử hệ thống tư pháp hình sự tại Úc.

Cho tới bây giờ, vị luật sư này vẫn được gọi là chỉ điểm viên 3838. Tòa vẫn duy trì lệnh cấm truyền thông loan báo danh tính vì lý do an ninh. Chỉ biết đây là một nữ luật sư từng đại diện cho giới anh chị cầm đầu các băng đảng khét tiếng tại Victoria. Thật ra, giới trong nghề và các nhà báo theo dõi vụ việc thì đều biết rõ bà là ai.

Câu chuyện bắt đầu từ năm 1996 khi nhân vật 3838 chính thức trở thành luật sư Tòa Thượng Thẩm Victoria và tuyên thệ phục vụ công lý hết sức mình theo đúng luật pháp. Bà xuất thân từ một gia đình danh giá, có người anh họ là một trạng sư thâm niên nổi tiếng (QC) và là cháu của một vị cựu Toàn quyền. Bà quyết định theo đuổi ngành hình sự đi vào thế giới giang hồ đầy mạo hiểm và hứng thú. Không bao lâu, bà nhanh chóng trở thành một luật sư chịu chơi sẵn sàng nhậ nhệ với cảnh sát lẫn giới anh chị ngoài giờ làm việc. Thân chủ của bà gồm có những tay đàn anh khét tiếng

nhất Melbourne như Carl Williams và Tony Mokbel. Một luật sư trong nghề lâu năm hơn đã cảnh báo là bà có giao du quá mức với đám anh chị vì họ nguy hiểm và gian ác. Nhưng bà cho rằng bà có thừa bản lĩnh và trí khôn đối phó với thân chủ của mình.

Từ năm 2004, luật sư X đã bắt đầu hợp tác với cảnh sát và thuyết phục một thân chủ vốn là một tay sát thủ cực kỳ hung ác khai báo cung cấp bằng chứng để cảnh sát bắt một vài lãnh tụ mafia. Tới ngày 16/09/2005, luật sư X chính thức ký thỏa thuận và được đưa vào danh sách chỉ điểm viên với bí danh 3838, hợp thức hóa quan hệ hợp tác với cảnh sát vào thời điểm mà cuộc chiến giữa các băng đảng lên đỉnh điểm dẫn đến cái chết của 36 tay anh chị trong cuộc chiến tranh giành lãnh thổ phân phối ma túy. Có nhiều cuộc hành quyết diễn ra ban ngày tại nơi công cộng trước sự chứng kiến của trẻ con. Cảnh sát chịu rất nhiều áp lực ngăn chặn các cuộc thanh toán đẫm máu này để bảo vệ an ninh cho dân chúng.

Theo lời của 3838, nhờ vào sự chỉ điểm của bà mà cảnh sát Victoria đã bắt và truy tố 386 tội phạm và tịch thu tài sản trị giá hơn 60 triệu Úc kim. Trong số 386 này dĩ nhiên là có thân chủ của bà chẳng hạn như lãnh tụ buôn ma túy Carl Williams và Tony Mokbel. Thậm chí có lúc bà ra tòa đại diện cho thân chủ cùng ngày bà cấp thông tin cho cảnh sát để bắt thân chủ đó.

Cuộc sống hai mặt của 3838 tiếp tục cho tới năm 2009 khi cảnh sát quyết định hủy tư cách chỉ điểm của bà vì muốn ép bà ra tòa làm nhân chứng trong vụ truy tố cựu thám tử Paul Dale về tội giết người. Vào năm 2003, Paul Dale bị tố về tội phạm liên quan tới ma túy dựa vào lời khai của Terrence Hodson. Terrence là một tội phạm hình sự có nhiều tiền án. Vào năm 2002, Terrence đồng ý làm chỉ điểm cho cảnh sát. Nhưng Terrence cùng với vợ Christine bị hành quyết theo đúng truyền thống của giới giang hồ bằng phát súng vào đầu trong tháng 5 năm 2004. Cảnh sát buộc phải bỏ cáo trạng với Paul Dale vì không có nhân chứng.

Tới năm 2009 thì cảnh sát quyết định truy tố Paul Dale về tội mưu sát Terrence và Christine nhờ vào sự hợp tác của Carl Williams. Williams khai rằng Paul Dale trả cho hắn \$150,000 để kiểm sát thủ giết Terrence và Christine. Trong các cuộc thẩm vấn, Paul Dale thú nhận là ông có qua lại với chỉ điểm viên 3838. Tỉnh thoảng họ nhậu say bí tỉ rồi điên cuồng mây mưa với nhau cho quên hết sự đời. Trong một cuộc hẹn hò, 3838 đồng ý đeo máy nghe thu lại lời thú nhận của Paul Dale những gì Carl Williams khai báo về vụ án Terrence và Christine là đúng với sự thật. Nhưng tới năm 2010 thì Carl Williams bị giết trong tù. 3838 từ chối không chịu ra tòa làm chứng. Một lần nữa, cảnh sát đành phải hủy cáo trạng mưu sát đối với Paul Dale.

Trước khi chết, Carl Williams đã bắt đầu ngờ vực luật X của hắn là chỉ điểm viên. Tin đồn bắt đầu loan rộng trong tù và trong giới giang hồ. Tin rò rỉ cho biết cảnh sát có ý định đưa luật sư X ra làm chứng xác nhận những lời đồn là đúng với sự thật.

Tức giận vì cảnh sát quyết định hủy vai trò chỉ điểm và ép bà ra tòa làm nhân chứng, luật sư X tiến hành kiện cảnh sát Victoria đòi bồi thường. Bà lập luận rằng cảnh sát đã phản bội lời hứa là sẽ mãi giữ bí mật vai trò chỉ điểm của bà, gây nguy hại đến tính mạng của bà và các con. Sau các cuộc thương lượng và hòa giải bí mật, cảnh sát đồng ý trả bồi thường cho bà 2.9 triệu đô la.

Tới tháng 4 năm 2014, báo Sun Herald loan tin về việc có một luật sư X làm chỉ điểm cho cảnh sát. Ủy ban Điều tra Tham nhũng (IBBA) tiến hành các cuộc điều trần bí mật và kết luận là sự việc này ảnh hưởng nghiêm trọng đến tiến trình công lý tại Victoria. Vào tháng 2 năm 2015, John Champion Công tố viên Victoria nhập cuộc và cảnh báo Bộ Trưởng tư pháp là một số cáo trạng dựa vào bằng chứng do luật sư X cung cấp có thể dẫn đến các vụ án oan sai và công tố viên phải báo cho các tù nhân liên hệ biết để nếu muốn họ có thể nộp đơn kháng cáo.

Cảnh sát Victoria liền xin trật tòa ngăn cấm Công tố viên không được viết thư cho các tội phạm về việc này. Kế tiếp là những trận chiến pháp lý giữa hai cơ quan tư pháp kéo dài trong bí mật và tốn kém nhất trong lịch sử nước Úc. Cảnh sát Victoria chi gần 5 triệu đô la chiến đấu từ Tòa Thượng Thẩm Victoria lên Tòa Kháng Cáo Thượng Thẩm rồi sau cùng là Tối Cao Pháp Viện Úc. Nhưng đánh tới đâu thì thua tới đó.

Vào ngày 3/12/2018, Tối Cao Pháp Viện bác bỏ lập luận của cảnh sát Victoria là Tòa nên duy trì lệnh bảo mật đối với sự kiện này vì bằng không, tính mạng của luật sư X sẽ bị đe dọa cũng như sẽ tạo khó khăn cho cảnh sát thu hút chỉ điểm viên trong tương lai vì không giữ được cam kết bảo mật danh tính của họ. Tòa phán rằng mối lo ngại của cảnh sát là chính đáng nhưng khi đưa lên bàn cân thì quyền được xét xử công bằng cũng như duy trì tính chính danh của hệ thống tư pháp hình sự phải nặng hơn nhiều. Trong trường hợp này, giới lãnh đạo cấp cao của cảnh sát Victoria đã thông đồng với luật sư X khi khuyến khích bà phản bội thân chủ làm lũng đoạn hệ thống công lý. Sự kiện này cần được đưa ra ánh sáng để tìm giải pháp ngăn ngừa. Trước đây, cảnh sát đã có ý định dựng ra một danh tính khác và đưa luật sư X cũng như các con định cư ở một nơi xa xôi, hẻo lánh nhưng bà X từ chối. Cảnh sát có thể lập lại đề nghị này. Nếu bà tiếp tục khước từ thì bà phải gánh chịu trách nhiệm cho quyết định đó. Nếu cần, nhà nước có thể tước quyền phụ huynh để bảo vệ an ninh tính mạng cho con cái của bà.

Tại sao luật sư X lại quyết định phản bội lời thề chức nghiệp khi tuyên thệ làm luật sư của Tòa Thượng Thẩm? Vào ngày 30/6/2015, luật sư X gửi một bức thư cho Phó Ủy viên Cảnh sát Victoria Steve Fontana trần tình rằng bà chỉ muốn giúp cảnh sát chấm

dứt tình trạng bạo động, bất an do các băng đảng gây ra chứ không vì tư lợi. Cụ thể là bà cảm thấy các tay anh chị thân chủ của bà lợi dụng kẽ hở của hệ thống tư pháp để tiếp tục gây ra tội phạm buôn bán ma túy kiếm lời. Nhưng quan trọng nhất là bà biết quá nhiều vụ án phạm tội của thân chủ đã xảy ra và sắp diễn ra làm bà lo ngại là có ngày chính bà sẽ bị truy tố về tội tòng phạm.

Thật ra, thông thường luật sư không bị tố về tội tòng phạm nếu giữ đúng khoảng cách nghề nghiệp với thân chủ. Bằng không thì đâu có luật sư hành nghề hình sự. Có điều là luật sư X quá thân thiện với thân chủ tội phạm và vượt quá lần ranh cần thiết nên mới lo xa như vậy.

Theo tài liệu do cảnh sát đưa ra, họ đã chi hơn 300,000 đô trong khoảng thời gian “nuôi” chỉ điểm viên 3838 gồm có chi phí chỗ ở, du lịch, xe cộ, xăng nhớt, điện thoại di động... cũng như cấp cho bà mỗi tuần 1,000 đồng để chi tiêu. Truyền thông cũng đưa tin là dữ liệu từ Sở Nhà đất cho thấy bà sở hữu 5 căn nhà hoặc chung cư nhưng không nói rõ là thời điểm sở hữu trước hay sau khi bà nhận số tiền bồi thường 2.9 triệu của cảnh sát.

Ngoài ra, báo chí cũng loan tin là một thành viên cảnh sát cao cấp trong nhóm giám sát chỉ điểm viên 3838 có quan hệ tình dục với bà. Không biết điều này có thật hay không? Nếu vậy thì có mâu thuẫn quyền lợi hay không? Chắc chắn là sẽ có nhiều chi tiết mới lạ được phơi bày trong cuộc điều trần Hoàng gia sắp tới liên quan tới phương thức cảnh sát tuyển dụng chỉ điểm viên cũng như mối quan hệ giữa cảnh sát và chỉ điểm viên.

Hồi đầu năm nay, vụ ám sát Luật sư Lê Đình Hồ gây chấn động dư luận tại Úc. Cho tới nay, không có bằng chứng hoặc dấu hiệu nào cho thấy nguyên nhân dẫn đến cái chết của Ls Hồ có dính líu tới việc hợp tác với cảnh sát như câu chuyện của luật sư X. Nhưng hai sự kiện này nhắc lại sự nguy hiểm của luật sư hành nghề hình sự là nếu không cẩn trọng thì có thể đánh mất tự chủ dẫn đến hậu quả không lường trước được.

Ls Nguyễn Văn Thân